

128**USTAWA**

z dnia 15 lutego 2002 r.

o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne oraz ustawy — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. W ustawie z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 488 i Nr 50, poz. 600) wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Służbą w rozumieniu ustawy nie jest pełnienie jej w jednostkach, o których mowa w art. 2 ust. 1, którego obowiązkiem wynikał z ustawy obowiązującej w tym czasie.

2. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest działanie, które nie było wymierzone przeciwko kościołom lub innym związkom wyznaniowym, opozycji demokratycznej, niezależnym związkom zawodowym, suwerennościowym aspiracjom Narodu Polskiego.

3. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest działanie, które nie stwarzało zagrożenia dla wolności i praw człowieka

i obywatela oraz dóbr osobistych innych osób.

4. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest zbieranie lub przekazywanie informacji mieszczących się w zakresie zadań wywiadu, kontrwywiadu i ochrony granic.

5. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest współdziałanie pozorne lub uchylanie się od dostarczenia informacji pomimo formalnego dopełnienia czynności lub procedur wymaganych przez organ bezpieczeństwa państwa oczekujący współpracy.”;

2) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stroną reprezentującą interes publiczny w postępowaniu lustracyjnym jest Rzecznik Interesu Publicznego, zwany dalej «Rzecznikiem».”,

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) spełnia warunki wymagane do zajmowania stanowiska sędziego,”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku powołania na stanowisko Rzecznika lub jego zastępcy sędziego lub prokuratora, są oni delegowani do pełnienia tych funkcji przez organy właściwe według przepisów o ustroju sądów lub o prokuraturze.”;

3) dodaje się art. 17da i 17db w brzmieniu:

„Art. 17da. 1. Analizy oświadczeń Rzecznik dokonuje z uwzględnieniem kolejności, według której zostały wymienione w art. 7 funkcje publiczne.

2. W uzasadnionych przypadkach Rzecznik może odstąpić od analizy oświadczeń według kolejności, o której mowa w ust. 1. O odstępstwach takich Rzecznik przekazuje informacje wraz z uzasadnieniem do Sądu.

Art. 17db. 1. W przypadku powstania wątpliwości co do zgodności oświadczenia z prawdą, Rzecznik informuje o tym osobę, na której ciążył obowiązek złożenia oświadczenia, a także informuje o możliwości złożenia wyjaśnień; z czynności złożenia wyjaśnień sporządza się protokół.

2. W terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia informacji, o której mowa w ust. 1, Rzecznik składa wniosek do Sądu o wszczęcie postępowania lustracyjnego albo powiadamia osobę, na której ciążył obowiązek złożenia oświadczenia, o braku podstaw do złożenia takiego wniosku.

3. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2, nie stoi na przeszkodzie podjęciu postępowania w razie ujawnienia nowych dowodów. W przypadku podjęcia postępowania stosuje się przepisy ust. 1 i 2.”;

4) skreśla się art. 18;

5) w art. 18a:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz art. 18b ust. 4”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku rezygnacji osoby, która złożyła oświadczenie, z pełnienia funkcji publicznej lub kandydowania na taką funkcję albo odwołania jej z takiej funkcji, jeżeli nastąpiło to przed wszczęciem postępowania lustracyjnego, Rzecznik nie kieruje do Sądu wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego. W przypadku, jeżeli rezygnacja albo odwoła-

nie nastąpiło po wszczęciu postępowania lustracyjnego, jednakże nie później niż do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej, Sąd umarza postępowanie lustracyjne. W stosunku do osoby, wobec której Rzecznik nie skierował do Sądu wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego albo Sąd umorzył postępowanie lustracyjne, nie stosuje się przepisu art. 7 ust. 2a.”;

6) skreśla się art. 18b;

7) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. W postępowaniu lustracyjnym, w tym odwoławczym oraz kasacyjnym, w zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, z tym że wyłączenie jawności postępowania następuje również na żądanie osoby poddanej postępowaniu lustracyjnemu.”;

8) w art. 21 skreśla się ust. 4;

9) w art. 22:

a) w ust. 1 po wyrazach „Postępowanie lustracyjne” dodaje się wyrazy „w pierwszej instancji”,

b) w ust. 2 skreśla się zdanie drugie;

10) w art. 24 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w terminie 3 miesięcy od daty jej wniesienia.”;

11) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. Prawomocne orzeczenie Sądu stwierdzające niezgodność z prawdą oświadczenia osoby lustrowanej podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «Monitor Polski» w przypadku, gdy:

1) nie wniesiono kasacji w terminie przewidzianym dla stron,

2) kasację pozostawiono bez rozpoznania,

3) kasację oddalono.”;

12) w art. 30 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Skutki opisane w ust. 1—3 zachodzą w przypadku, gdy:

1) nie wniesiono kasacji w terminie przewidzianym dla stron,

2) kasację pozostawiono bez rozpoznania,

3) kasację oddalono.”;

- 13) w art. 31 w ust. 1 w zdaniu pierwszym po wyrazach „minister właściwy do spraw zagranicznych” dodaje się wyrazy „, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu”;
- 14) w art. 32 po wyrazach „Szefem Urzędu Ochrony Państwa” dodaje się wyrazy „, Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu”;
- 15) w załączniku w części A użyte dwukrotnie wyrazy „świadomym i tajnym współpracownikiem* organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 1, art. 2 i art. 4” zastępuje się wyrazami „świadomym i tajnym współpracownikiem* organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 1, art. 2, art. 4 i art. 4a”.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 177 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wygaśnięcie mandatu posła z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 8, następuje, jeżeli w stosunku do prawomocnego orzeczenia stwierdzającego fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 144 ust. 5 pkt 3:

- 1) nie wniesiono kasacji w terminie przewidzianym dla stron,
- 2) kasację pozostawiono bez rozpoznania,
- 3) kasację oddalono.”;

- 2) w art. 213 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wygaśnięcie mandatu senatora z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 8, następuje, jeżeli w stosunku do prawomocnego orzeczenia stwierdzającego fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 144 ust. 5 pkt 3, w związku z art. 190:

- 1) nie wniesiono kasacji w terminie przewidzianym dla stron,
- 2) kasację pozostawiono bez rozpoznania,
- 3) kasację oddalono.”

Art. 3. Rzecznik Interesu Publicznego oraz jego zastępcy, powołani na podstawie dotychczasowych przepisów, pełnią swoje obowiązki do końca okresu, na który zostali powołani.

Art. 4. 1. Przepisy ustawy stosuje się również do spraw wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem Sądu.

2. Czynności w sprawach, o których mowa w ust. 1, dokonane przed wejściem w życie ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*